

У К Р А І Н А
О Д Е С Ь К А О Б Л А С Н А Р А Д А

П Р О Є К Т Р І Ш Е Н Н Я

Про звернення депутатів Одеської обласної ради до Президента України, Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України щодо соціального захисту сімей з дітьми, забезпечення охорони материнства і дитинства та подолання демографічної кризи

Враховуючи безпрецедентний демографічний спад в останні роки та шокуючий вплив пандемії COVID-19 на національні системи охорони здоров'я і соціального захисту, який веде до депопуляції населення України, викривлення його соціально-демографічної структури й створює надзвичайні загрози подальшому розвитку держави й української нації загалом, керуючись статтею 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», обласна рада

ВИРІШИЛА:

1. Схвалити текст звернення депутатів Одеської обласної ради до Президента України, Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України щодо соціального захисту сімей з дітьми, забезпечення охорони материнства і дитинства та подолання демографічної кризи (додається).

2. Надіслати згадане звернення до Президента України, Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України.

*Проект рішення обласної ради
підготовлений та внесений
депутатською фракцією
«ОПОЗИЦІЙНА ПЛАТФОРМА – ЗА
ЖИТТЯ» в Одеській обласній раді*

Додаток
до рішення обласної ради
від _____ 2021 року
№ _____ - VIII

ЗВЕРНЕННЯ
депутатів Одеської обласної ради до Президента України,
Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України
щодо соціального захисту сімей з дітьми, забезпечення охорони
материнства і дитинства та подолання демографічної кризи

Протягом останніх кількох десятиліть Україна потерпає від демографічної кризи, яка в останні роки лише загострюється, оскільки питанню її вирішення та пом'якшення довгострокових негативних наслідків фактично не приділяється жодної уваги.

У кінцевому підсумку, особливо враховуючи шокуючий вплив пандемії COVID-19 на національні системи охорони здоров'я та соціального захисту, це веде до депопуляції населення України, викривлення його соціально-демографічної структури та створює надзвичайні загрози подальшому розвитку держави та української нації загалом.

За прогнозами ООН, викладеними у доповіді «Перспективи світового народонаселення», Україна увійшла до ТОП-5 вимираючих країн світу, де протягом найближчих трьох десятиліть населення буде скорочуватися найвищими темпами. За розрахунками експертів ООН, до 2050 року населення України скоротиться порівняно з 2019 роком на 19,9% (з 43,994 до 35,219 млн осіб).

На сьогодні Україна переживає безпрецедентний демографічний спад – за період 1990-2020 рр., за офіційними даними Державної служби статистики, його масштаб уже перевищив 10 мільйонів громадян, – і скорочення народжуваності, зростання смертності, погіршення якості та рівня життя громадян, інтенсивний відтік трудових і загалом людських ресурсів закордон триває.

На початок 2021 року чисельність населення України складала 41 млн 588,4 тис. осіб і впродовж попереднього року зменшилася на 314,1 тис. осіб. Ситуація дійсно вражає, бо лише за рік Україна втрачає кількість громадян, що дорівнює чисельності населення такого міста як Полтава чи Херсон.

За підсумками 2020 року в нашій державі на 100 померлих припадало лише 48 живонароджених, а це означає, що в Україні смертність у 2,3 рази перевищує народжуваність (що відповідає вже тривалій тенденції) і не забезпечується навіть просте відтворення населення.

Поглиблювальним і стимулювальним фактором кризи стала неналежна соціальна політика, що реалізовувалася протягом останніх семи років і мала наслідком масштабне скорочення державної підтримки дітей та сімей з дітьми, необґрунтоване позбавлення їх законних соціальних гарантій і пільг, поширення бідності (зокрема дитячої) та зубожіння населення.

Безумовно, така ситуація потребує невідкладного виправлення і в інтересах нашого суспільства та держави – впровадження ефективної демографічної та соціальної політики, відновлення системи соціального захисту материнства та дитинства, а також надання належної соціальної підтримки дітям і сім'ям з дітьми.

На сьогодні особлива відповідальність держави полягає в тому, щоб забезпечити гідну соціальну підтримку і захист дитинства, материнства і сім'ї як основи забезпечення добробуту дітей і єдиної можливості подолання демографічної «ями», в якій знаходиться країна.

Ми вважаємо, що керівництво держави зобов'язане взяти курс на політику відновлення та розвитку системи соціальних прав дітей і сімей, у яких виховуються діти, на політику стримування демографічної кризи та подолання її наслідків.

Ми закликаємо владу вжити заходів, ініціювати та прийняти відповідні закони, які забезпечать:

1. Затвердження Національної демографічної стратегії на довгострокову перспективу.

2. Затвердження Загальнодержавної цільової соціальної програми «Всебічна соціальна підтримка для матері, дитини та сім'ї».

3. Вжиття заходів, спрямованих на скорочення і запобігання ризикам бідності серед малозабезпечених і багатодітних сімей, а також сімей з дітьми, які перебувають у складних життєвих обставинах.

4. Відновлення підвищених виплат у разі народження другої, а також третьої та кожної наступної дитини.

5. Відновлення соціальних гарантій для дітей і молоді щодо пільгового харчування, проїзду та оздоровлення.

6. Перегляд розміру державних соціальних виплат і допомог для дітей і молоді в частині їх наближення до розміру фактичного прожиткового мінімуму для відповідних соціальних і демографічних груп населення.

7. Відновлення права на здобуття освіти на пільгових умовах дітей з багатодітних сімей.

8. Надання соціальної підтримки дітям, які отримали інвалідність і постраждали внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів.

9. Збільшення розміру адресної допомоги дітям з числа внутрішньо переміщених осіб до рівня фактичного прожиткового мінімуму для дітей відповідного віку.

10. Перегляд алгоритму розрахунку державної соціальної допомоги особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю на основі мінімальної заробітної плати на двох членів сім'ї (дитини та матері (опікуна)).

11. Скасування обмеження надання пільг багатодітним і прийомним сім'ям та дитячим будинкам сімейного типу залежно від сукупного доходу сім'ї.

12. Запровадження диференційованої соціальної податкової пільги батькам, які працюють, залежно від кількості дітей, що знаходяться на їх вихованні.

13. Реалізацію проєктів здешевлення іпотечних кредитів для сімей, де виховується троє і більше дітей, а також проєктів будівництва соціального житла для сімей з дітьми.

14. Запровадження системи підтримки студентських сімей з дітьми, зокрема щодо надання знижок в оплаті за навчання, дисконтованих цільових кредитів на оплату навчання.

15. Вирішення проблеми перевантаженості дошкільних закладів освіти та улаштування дітей до них.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проєкту рішення Одеської обласної ради «Про звернення депутатів Одеської обласної ради до Президента України, Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України щодо соціального захисту сімей з дітьми, забезпечення охорони материнства і дитинства та подолання демографічної кризи»

На стратегічній сесії депутатів місцевих рад та представників громадськості членами Громадської організації «Національна платформа «Жінки за мир» було розглянуто питання впровадження ефективної демографічної та соціальної політики, відновлення системи соціального захисту материнства та дитинства, а також надання належної соціальної підтримки дітям і сім'ям з дітьми та підготовлене звернення до Президента України, Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України щодо соціального захисту сімей з дітьми, забезпечення охорони материнства і дитинства та подолання демографічної кризи.

За прогнозами ООН, викладеними у доповіді «Перспективи світового народонаселення», Україна увійшла до ТОП-5 вимираючих країн світу, де протягом найближчих трьох десятиліть населення буде скорочуватися найвищими темпами. За розрахунками експертів ООН, до 2050 року населення України скоротиться порівняно з 2019 роком на 19,9% (з 43,994 до 35,219 млн осіб).

На сьогодні Україна переживає безпрецедентний демографічний спад – за період 1990-2020 рр., за офіційними даними Державної служби статистики, його масштаб уже перевищив 10 мільйонів громадян, – і скорочення народжуваності, зростання смертності, погіршення якості та рівня життя громадян, інтенсивний відтік трудових і загалом людських ресурсів закордон триває.

На початок 2021 року чисельність населення України складала 41 млн 588,4 тис. осіб і упродовж попереднього року зменшилася на 314,1 тис. осіб. Ситуація дійсно вражає, бо лише за рік Україна втрачає кількість громадян, що дорівнює чисельності населення такого міста як Полтава чи Херсон.

За підсумками 2020 року в нашій державі на 100 померлих припадало лише 48 живонароджених, а це означає, що в Україні смертність у 2,3 рази перевищує народжуваність (що відповідає вже тривалій тенденції) і не забезпечується навіть просте відтворення населення.

Безумовно, враховуючи шокуючий вплив пандемії COVID-19 на національні системи охорони здоров'я та соціального захисту, що веде до депопуляції населення України, викривлення його соціально-демографічної структури та створює надзвичайні загрози подальшому розвитку держави та української нації загалом, така ситуація потребує невідкладного виправлення в інтересах нашого суспільства та держави.